

Практична робота КР 1.1

Тема: Розрахунок економічної ефективності інвестицій у заходи з охорони праці на прикладі промислового підприємства

Мета роботи:

Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у процесі трудової діяльності. У промисловому секторі, де ризики виробничого травматизму та професійних захворювань особливо високі, інвестиції в охорону праці є не лише етичним обов'язком, а й економічно обґрунтованим рішенням.

Теоретичні відомості:

Економічна ефективність заходів з охорони праці

Економічна ефективність – це співвідношення між витратами на реалізацію заходів і отриманими результатами, які можуть бути як прямими (зменшення витрат на компенсації, штрафи, лікування), так і непрямыми (зростання продуктивності, покращення іміджу підприємства, зниження плинності кадрів).

Основні типи витрат:

- Первинні інвестиції: закупівля засобів індивідуального захисту, модернізація обладнання, впровадження систем вентиляції, освітлення тощо.
- Поточні витрати: навчання персоналу, медичні огляди, аудит безпеки, страхування.
- Витрати на ліквідацію наслідків: компенсації, лікування, простої, штрафи, судові витрати.

Очікувані результати:

- Зменшення кількості нещасних випадків і професійних захворювань.
- Підвищення продуктивності праці.
- Покращення морально-психологічного клімату.
- Зростання привабливості підприємства для інвесторів і партнерів.

Ризики та обмеження

Попри очевидні переваги, інвестиції в охорону праці можуть стикатися з такими викликами:

- Висока початкова вартість заходів.
- Відкладений ефект – результати можуть проявитися лише через кілька років.
- Недооцінка непрямих вигод у фінансовій звітності.
- Складність у кількісному вимірюванні соціального ефекту.

Тому важливо використовувати комплексний підхід, що включає як фінансові, так і нефінансові показники.

Інвестиції в охорону праці – це не витрати, а стратегічне вкладення в стабільність, ефективність і репутацію підприємства. В умовах постконфліктного відновлення України, де промислові підприємства відіграють ключову роль у економічному зростанні, забезпечення безпечних умов праці є критично важливим.

Практична робота з розрахунку економічної ефективності таких заходів дозволяє студентам не лише оволодіти інструментами аналізу, а й сформувати відповідальне ставлення до безпеки праці як до фундаментального елементу сталого розвитку.

Варіанти задач для самостійного опрацювання

1. Підприємство інвестує в закупівлю спецодягу для працівників хімічного цеху. Розрахуйте економічну ефективність заходу, враховуючи зниження кількості опіків та витрат на лікування.
2. Встановлення автоматичної системи пожежогасіння на складі. Оцініть економічну доцільність інвестицій, враховуючи потенційне зменшення втрат від пожеж.
3. Модернізація освітлення на виробництві для зменшення кількості травм через погану видимість. Розрахуйте економічний ефект.
4. Впровадження навчального курсу з безпеки праці для нових працівників. Оцініть економічну ефективність заходу через зменшення кількості нещасних випадків.
5. Установка шумопоглинаючих панелей у цеху. Розрахуйте економічну вигоду від зниження рівня професійної глухоти.
6. Інвестиції в систему контролю газів у металургійному виробництві. Оцініть економічний ефект через зменшення захворювань дихальних шляхів.
7. Впровадження автоматизованої системи контролю температури в гарячому цеху. Розрахуйте економічну ефективність через зменшення теплових ударів.
8. Закупівля сучасних засобів індивідуального захисту для працівників зварювального цеху. Оцініть економічну вигоду.
9. Реконструкція аварійних виходів та евакуаційних маршрутів. Розрахуйте економічну ефективність заходу з урахуванням зниження ризику при надзвичайних ситуаціях.
10. Встановлення датчиків витоку води на підприємстві, що займається логістикою. Оцініть економічний ефект через зменшення ДТП та втрат.

Роботу оформити окремим файлом та прикріпити до МУДЛ.